

VIDEOER OG GODE RÅD FRA ØKOKALVEKAMPEN

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

ØkoKalvekampen er en konkurrence mellem fem teams af kalvepassere, som dystet om at sænke kalvedødeligheden mest muligt blandt deres økologiske kalve.

En af kalvepasserne hedder Jeppe Bagge, og han er aktiv deltager i ØkoKalveKampen på Team Hedekalvene, som hører til Rådgivningscentret Heden & Fjorden med Katrine Bjørn som teamleder. Lige nedenfor kan du se syv korte videoer, hvor Jeppe fortæller og viser, hvad han gør for at sænke kalvedødeligheden på sin malkekvægsbedrift.

Og længere nede er der videoer fra kåring af vinderholdet og gode råd fra deltagerne, klik her.

Kalve til slagtekalveproducenten med tre-race-krydsning og kødkvægsæd

Jeppe fortæller her om, hvordan han bruger tre-race-krydsning. Det betyder både gode kviekalve til den videre mælkeproduktion og interessante kalve til slagtekalveproducenten.

Hør her om Jeppe's erfaring med indkrydsning med Jersey, Montbéliarde og Blonde i besætningen.

Klik på billedet for at se video

Per Spleth fra SEGES Kvæg fortæller, at anvendelsen af kødkvægssæd i malkekvægsbesætninger med 90 procent i 2016. Her blev der i alt brugt 120.000 doser kødkvægssæd. Blåkvæg er den race, der bruges mest. Men også racer som Blonde d'Aquitaine og Charolais kan være udmærkede muligheder til økologiske mælkeproducenter, hvor brugen af Blåkvæg er forbudt.

Bemærk: Da der rutinemæssigt foretages kejsersnit på Dansk Blåkvæg (BLÅ) (tidligere Belgisk Blåhvidt Kvæg), må økologer ikke omlægge ren BLÅ eller dyr med 50 pct. BLÅ eller mere til økologisk produktion. Man må heller ikke inseminere med BLÅ i en økologisk besætning.

Frontlæsser tømmer fire enkeltbokse på en gang

Jeppe viser her, hvordan han hurtigt kan tømme strøelsen fra fire enkeltbokse med frontlæsseren, rengøre og sætte ny kalv ind, hvilket er et smart og effektivt system.

Klik på billedet for at se video

Hygiejne er den faktor, som har allerstørst indflydelse på smittepresset. Og sammen med råmælken afgør hygiejne, om smitstoffer etablerer sig og giver diarré. Det er derfor vigtigt med en grundig rengøring og desinfektion af kalveboksen/hytten, før en ny kalv sættes ind. Hvis ikke boksen er ren, vil smitstoffer fra den forrige kalv smitte videre – også selvom den forrige kalv ikke har vist tegn på sygdom.

Ved rengøring, hvor alt synligt snavs fjernes, fjerner du 90 % af smitstofferne. Afvaskes dernæst med desinfektionsmiddel er der kun 3-4 % af smitstofferne tilbage.

Lys i kalveboksene giver bedre opsyn

Specielt i vintermånederne er det svært at holde øje med kalvenes sundhed i de mørke kalvebokse. Derfor har Jeppe flyttet lamperne fra taget ovenover fodergangen og ind i selve kalveboksen.

Du kan se Jeppe's løsning i videoen, hvor han også viser, hvordan det er let at fjerne skillevæggen mellem to bokse, så kalvene kan gå sammen to og to.

Klik på billedet for at se video

Økologiske kalve skal opstaldes med en eller flere kalve senest, når de er en uge gamle. At kalvene går sammen to og to, kan være en god idé fordi:

- Aldersspredningen mellem kalvene i gruppen bliver lille og mindsker risikoen for at store kalve dominerer de mindre. Det betyder, at alle kalve lettere får tilstrækkeligt foder/mælk.
- Jo færre kalve der er i gruppen, jo mindre risiko er der for smitte mellem kalvene. Specielt i mindre besætninger er det en fordel at opstalde kalvene to og to efter første leveuge, så aldersforskellen ikke er så stor.
- Færre kalve i gruppen giver bedre overblik over kalvene og deres sundhedstilstand.
- Kalve, som går sammen, begynder hurtigere at æde kraftfoder

Sunde kalve med den rigtige mælketemperatur

Jeppe har fokus på at holde kalvene sunde. Og her er temperaturen på mælken ved udfodring en af de afgørende faktorer. Se videoen og hør, hvordan han sørger for at temperaturen altid er 40 grader, når mælken bliver udfodret.

Klik på billedet for at se video

Temperaturen er vigtig for at mælken koagulerer i kalvens løbe, og kalven kan optage mælken. Det betyder også, at risikoen for diarré er mindre. Nogle besætninger tilsætter en mælkesyrner for at fremme koaguleringen af mælken – og her er det vigtigt, at syrneren er tilladt til økologi. En anden vigtig økologisk regel er, at kalvene skal fodres med sødmælk, evt. økologisk mælkepulver, de første tre måneder af deres liv.

Mælkemængden er øget i besætningen

Jeppes kalve får nu tilbudt 10 liter mælk pr kalv pr dag, og det er cirka dobbelt så meget som før han startede i ØkoKalveKampen. Han har bemærket, at kalvene er større og mere robuste end på lavere mælkemængde samt at de er mere modtandsdygtige og hurtigere kommer over en eventuel sygdom.

Små ensartede grupper mindsker smitte mellem kalvene

Jeppes sørger for, at kalvene går i samme, små og ensartede grupper de første 3 måneder, efter de har været i det smarte enkeltbokssystem. På den måde vil en eventuel smitte fra den ene gruppe ikke smitte til den anden gruppe.

Klik på billedet for at se video

For at opfylde de økologiske krav, skal kalve nemlig opstaldes med en eller flere andre kalve efter første leveuge. Jo flere kalve der er i gruppen, jo større risiko er der for smitte mellem kalvene. Derfor er små grupper at foretrække. Aldersspredningen mellem kalvene i gruppen skal helst være så lille som mulig, så de store kalve ikke dominerer de mindre, så alle kalvene får tilstrækkeligt foder/mælk.

ØkoKalveKampen virker og giver øget fokus på kalvene

"Det er en oplagt mulighed at være med i Økokalvekampen, hvor man dyster mod hinanden og sænker kalvedødeligheden mest muligt. Det gælder både internt i gruppen og samtidig imod de andre grupper. Man giver den derfor en ekstra skalle, man har jo vinder-genet i sig og vil altid være den bedste – og det skal man også stræbe efter," siger Jeppe og fortæller her i videoen, hvordan det er at være med i ØkoKalveKampen.

Klik på billedet for at se video

Og vinderen er...

Her kan du se seks korte videoer, hvor deltagere, holdledere og projektlederen fortæller hvad de har lært om at passe kalve, og hvad ØkoKalveKampen har betydet for dem?

Kirstine Godiksen, der er landbrugselev hos Torben Brødbæk fortæller om at passe kalve og om ØkoKalveKampen. De har på bedriftsniveau opnået en samlet reduktionsprocent på 41 %. Ser man over årets resultater kan man se, at Kirstine halverede antallet af dødfødte kalve over sommerperioden (juli, august, september).

Klik på billedet for at se video

Landmand Mads Jørn Lind, I/S Lind fortæller om at passe kalve og om ØkoKalveKampen.

Klik på billedet for at se video

Anna-Sofie Kjærsgaard, der er kvægrådgiver hos Vestjysk Landboforening fortæller om sejren i ØkoKalvekampen, og hvad holdet har lært.

Klik på billedet for at se video

Dorte Brask-Pedersen, der er teamleder Kvæg hos Agri Nord fortæller om andenpladsen i ØkoKalvekampen, og hvad holdet har lært.

Klik på billedet for at se video

Projektleder Finn Strudsholm, SEGES Økologi fortæller om ØkoKalvekampen.

Klik på billedet for at se video

Præmieoverrækkelsen: Kåringen fandt sted hos I/S Lind ved Mads og Niels Christian (Vækstjysk Kalv), Råbjergvej 7, Vandborg, 7620 Lemvig, fredag den 17. juni 2016. Vinderen og andenpladsen

fik overrakt deres præmie på hhv. 20.000 og 5.000 kroner. På 1. pladsen kom team Vækstjysk Kalv susende med høj fart over mållinjen (fald på 61 % i kalvedødelighed). 2 pladsen var der hård kamp om, men Bomstærke Ø-kalve Nord (fald på 38,5 %) klarede sig netop en kalvemule foran Team Hedekalvene (fald på 38 %). Lidt tilbage i feltet kom Syddansk Goé Økokalve (26 %) og Jysk Elitekalv (- 4 %). Samlet er kalvedødeligheden i de 28 besætninger reduceret med imponerende 34 %

Klik på billedet for at se video